

Suťový les v přírodní rezervaci Žižkův vrch. Foto Přemysl Tájek.

Bučiny a suťové lesy

Petr Jiskra

Na území chráněné krajinné oblast Slavkovský les se bučiny a suťové lesy vyskytují spíše okrajově, přesto jsou významným přírodním fenoménem. Představují totiž nejrozšířenější typ lesů dominující zdejší krajině do doby, než ji začal formovat člověk. Velká část z nich se nachází v jižní a jihozápadní části CHKO, dále pak v severní části CHKO v údolí řeky Ohře a okolí Karlových Varů. Významný díl suťových lesů tvoří porosty v plochách zaniklých obcí. Chráněny jsou v přírodních rezervacích Lazurový vrch, Žižkův vrch, Podhorní vrch a Holina.

V minulosti byly listnaté lesy na území dnešní CHKO zastoupeny hojněji. Současný stav a rozloha listnatých lesů jsou výsledkem lesnického hospodaření v posledních dvou stoletích. Především v případě bučin došlo k plošným přeměnám na produkční smrkové monokultury.

V bučinách na území Slavkovského lesa jsou ve stromovém patře kromě převládajícího buku zastoupeny javory kleny, jilmy nebo lípy. V přirozené skladbě bučin se také vyskytuje smrk a jedle, která však kvůli nadměrnému opakovanému okusu spárkatou zvěří nemá šanci odrůst. V keřovém patře bučin bývá přítomen, zimolez černý, zimolez pýřitý a lýkovec

jedovatý. Bylinné patro kyselých bučin je chudé, obvykle zde najdeme jen pár druhů – metličku křivolakou, biku hajní, šťavel kyselý nebo sasanky hajní. V květnatých bučinách se přidává mařinka vonná, lilie zlatohlavá, hlístník hnízdák a kyčelnice cibulkonosná, vzácně pak i kyčelnice devítilistá nebo česnek medvědí.

Suťové lesy preferují živinami bohaté skeletovité půdy na prudkých svazích, často s přítomností balvanů. Vyskytují se také na zbořeništích po zaniklých obcích. Ve stromovém patře dominuje javor klen, javor mléč, lípy a jasany. Z keřů zde potkáme lísky, angrešt, zimolez nebo bez červený. V bylinném patře je významné zastoupení nitrofilních druhů – bažanka vytrvalá, netýkavka nedůtklivá, kakost smrdutý a také kopřiva dvoudomá. Z hospodářského hlediska jsou suťové lesy méně významné. Zásadní je však jejich ochranná funkce – zpevňují svahy a suťe.

Typickými živočichy bučin a suťových lesů jsou holub doupňák, žluna šedá nebo lejske malý, který patří k nejzácnějším ptákům Slavkovského lesa. Stromové dutiny jsou významnými úkryty pro řadu druhů netopýrů. Zachovalé listnaté lesy hostí též vzácné druhy měkkýšů a hmyzu. ■